

Ára 1000 korona

HAJDUFÖLD

1924. év április 18.

PÉNTEK

Debreczen, VI. évf. (91.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 20000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A magyar nagypénteken

(egy) „Ma nagypéntek lévén, mind a mennyei, mind a földi atyáinknak halálát kell siratnunk. De ne azt a jó atyánkat sirassuk, mert őt az Isten annyi szenvedés után a mennyi lakodalmába vitte, hanem mi magunkat sirassuk, kik nagy áraságra jutottunk“.

Száznyolcvankilenc nagypénteket ért a magyar nemzet azóta, hogy II. Rákóczi Ferencnek, a magyar szabadság „fehér lovagjának“ rodostói ravatála mellett a hűséges zágoni „menekül“ ezeket a sorokat írta. És a rodostói nagypéntek száznyolcvankilencedik évfordulója a Kelemen diák csendes, mély gyászának az igazsága a nemzeti profécia teljes megrendítő erejével bentakozik ki előttünk: „Mi magunkat sirassuk, kik nagy áraságra jutottunk“.

A törökök akkor azt rebesgették és mendemondák, hogy Magyarországon is sokan hitték, hogy a fejedelem nem halt meg, a „magyarok csillaga“ nem aludt ki végképpen, hanem csak elrejtőzött; mert a magyar feltámadás eszménye, amely a Rákóczi-névvél egy századon át egészen egybe forrott, csakugyan nem halt meg, hanem csorbitatlan hatóerővel élt és remélt a nemzet lelkében tovább és százegynéhány esztendővel később ismét a legendák fénykörébe magasztalta a szabadságért vérező magyarságot.

Igy elevenítette meg régente az eszme a halandó, por-embert, hogy az ember viszont századról-századra az eszmének adjon ismét és ismét testet, míg egyszer csak, a száznyolcvankilencedik évforduló körül, akadt néhány magyar Pilátus, aki a nemzet romlando testében megölte a lelket és a nagyszerű körforgás a nagypénteki sirnal egyszer csak megállt.

„Magunkat sirassuk, kik nagy áraságra jutottunk“, mert minket már nemcsak a nagy fejedelem, hanem még a magunk régi hívő magyar lelke is elhagyott és a Tamás zsidó lelke előtt, amelyet mi amazért cserébe szereztünk, nem nyilatkozik meg a husvétii szent titok.

1924. nagypéntekje velőtrázó sikoltással kiáltja világra azt az igazságot, hogy ennek a sorsverte, szegény országnak nem a teste cszonka, mert hiszen a Karpátok szent koszorúja a magyar erő, bátorság és elszántság számára ma sem volna meszebb, mint ezer éven át volt; nem is a gazdasági élete a beteg, mert hiszen a trianoni császár metszéssel még nem lett meddővé a hű magyar föld áldott termékenysége. A lelke, a régi, hívő, bátor, nemes magyar lelke fekszik a nagypénteki sirban és amíg ezt meg nem gyógyítják, ti tudós orvosok, és vissza nem adjátok neki ősi magyar, keresztyéni ép egészségében, hiába várjátok a

szíve dobbanását, alélt teste fellábadozását, a magyar nagypéntekre nem jön magyar husvét, mert egyedül a lélek az, amely megelevenít...
„Az Isten mára halasztotta halálát urunknak azért, hogy megszen-

telje halálának áldozatját annak érdemével, aki ma megholt érettünk“ — írja Mikes 1735 nagypéntekjén. És mi az ő szavával és rég eltávozott hű magyar lelkével imádkozunk érte, hogy szentelje meg érdemével

annak az áldozatját is, aki ma kiterítve fekszik: szegény, árva Magyarország is; fogadja be fájdalmait vérező őt sebébe és husvétii csodája erejét dicsőítse meg felette.

A nemzetgyűlés általánosságban és részleteiben elfogadta a szanalási javaslatokat

A miniszterelnök nagy beszéde - Az ellenzék elállt a részletes vitában való részvételtől - Husvétii szünetre oszlik a Ház

A nemzetgyűlés mai ülését reggel hét órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Napirenden van a

szanalási javaslatok

folytatálagos tárgyalása.

Bethlen István gróf miniszterelnök reflektál az elhangzott felszólalásokra. A kritika élessége *külpolitikai szempontból* ugyesztőlán végig ment a hangnemek minden skáláján. Közös alapját ezeknek a kritikáknak megtalálja abban a talán fájdalmas, de mindenestre tiszteltreméltó érzésben, hogy Magyarország amikor kölcsönt akar kapni, nem kerülheti el bizonyos beavatkozását rajtuk kívül álló tényezőkre. Csak objektív kritikával akar foglalkozni.

Ahol hazafias interciót kétségbe vonják, ott méltatlannak tartja a választást. Ami külpolitikai helyzeteknek felfogását illeti, a szönyegen levő törvényjavaslatokat két erőforrás eredőjének tekinti.

Az egyik ama hatalmak törekvése, hogy Európában új konszolidáció alakuljon. Ezzel szembe állott azoknak a törekvése, akik mindent elkövetnek, hogy Középeurópában a reparáció kérdésével a helyzet szanalását lehetőtlenné tegyék. Szó sincs róla,

fájdalmas operáció ez,

amelynek rendjén a nemzet igen gyakran bizonyos jogfosztásokkal fog szemben állni. De viszont mi képesek vagyunk reápolitikát folytatni. Igazat adok Andrássy Gyula grófnak abban, hogy

önérzetünket és lelki függetlenségünket meg kell őriznünk.

Összehasonlítások történtek itt Ausztriával, Bulgáriával, Németországgal. Az Ausztriával való összehasonlítás nagyon nehéz, mert Magyarország esélyei sokkal rosszabbak voltak e tekintetben, mint Ausztriáé. Ezt főleg Magyarország jobbnak ismert gazdasági helyzete s köztudomásmi nacionalizmusa okozta.

A harmadik nehézség Franciaországnak az a félelme, hogy a jóvátétel kérdésének elintézésével prejudicium teremtenek a német kérdés elintézésére. Rámutat arra, hogy ez előtt egy évvel a jóvátételi kérdésben nagy veszedelem fenyegetett. Ugyanakkor, amikor a jóvátételi bizottság Magyarország jóvátételi kérdésével foglalkozott, bizonyos határcidensek következtek majd-

nem háboruba sodródtunk. Ugyátszótt, hogy veszíteni való időnk nincs, a

jóvátételi kérdésre irányuló elődázó politikánk nem volt tovább folytatható,

mert féltünk, hogy nagyobb jóvátételi összeg megállapítására vezet és ha ezt nem fizetjük pontosan, retorziók következhetnek. Erre indult még az akció, amely egyrészt 20 évre elintézte a jóvátételi kérdést, másrészt 250 millió aranykorona kölcsönt szerzett.

Andrássy Gyula gróf beállítására, hogy ezzel az akcióval megalázkodtunk, nem felel meg a tényeknek. Amire Andrássy célzó, egészen más valami volt. A nagyhatalmak ugyanis azt mondták, hogy az akció nem

A miniszterelnök visszautasítja Nagy Vince rágalmait

A miniszterelnök ezután megcáfolja Nagy Vince külpolitikai vonatkozású állításait.

Nagy Vince egy oláh ujság közléseit is felhozta. A tőlünk elszakított területen igen sokan arra törek-szenek, hogy lelkieltávolodás történjen a határon innen és a határon túl. Az ott élő emigráns urak élnek ilyen fegyverekkel, de hogy magyar politikusok velük szövetségben hasonló aljas rágalmakat a nemzetgyűlésen való publikáció által tovább adjanak, ez példátlan a magyar parlamentarizmus eddigi történetében. (Zajos helyeslés.)

Sok szó esett az

I. sz. politikai jegyzőkönyvről,

amellyel kapcsolatban azt mondták, hogy ez sokkal rosszabb a magyar esetben, mint az osztrák esetben. A különbségek nem jelen-tenek sem nagyobb teherfölteket Magyarországra számára, sem kisebbet Ausztria számára, mert a két eset különböző volt.

Attér azokra az

alkotmányjogi kérdésekre,

amelyeket annyiszor szóvá tettek. Először az ugynevezett diktatura kérdésével kíván foglalkozni. Ismerem a történelemből a diktaturát, de olyan diktaturát és olyan diktatort még nem láttam, akit a parlament leszavazhat. Az Ausztriában lévő államtanácsot, illetőleg Ausztriában államtanács a neve, de tulajdonképpen nem más, mint egy kibővített

vezethet végleges sikerre, ha a trianoni szerződésből folyó és a kisantanttal fennálló differenciák és surlódási pontok valami módon elintézését nem nyernek. Mi tehát nem a kisantantnál kértünk, a kölcsön kérdését a kisantanttal nem is direkt a magyar állam tárgyalta, hanem a nagyhatalmak genfi képviselői, továbbá a népszövetség.

Nem áll, hogy lelki függetlenségünket bárkivel szemben csorbítani engedjük volna,

vagy mintha lemondottunk volna a trianoni szerződésben számunkra biztosított jogokról.

Állítja, hogy jobb helyzetbe jutottunk, mert éppen a legsúlyosabb kérdés, a jóvátétel, 20 évre elintézését nyert.

minisztertanács, amely bizonyos tekintetben önállóan intézkedik. Megállapítható, hogy az osztrák államtanácsnak teljesen restríngáló hatásköre van. Alkotmányjogi szempontból ezt a konstrukciót méltán lehet aggodalommal nézni. Mert egy kibővített minisztertanács, amelyben a kormány egy szavazattal sem bír, még arra sem alkalmas, hogy a kormány parlamenti felelősségét gyengítse. Az osztrák államtanács hatásköre állandóan kontroverziákra vezetett a kormány és a parlament, illetve az államtanács és az ellenőr között.

Minthogy az ellenzék részéről azt kívánják, hogy jobban precizirozzuk azt a felelősséget, amellyel a kormány tartozik és annak a bizottságnak hatáskörét, amely hivatva lesz a kormánynak adandó felhatalmazás körében teendő intézkedéseket ellenőrizni, a

kormány szívesen hozzájárul, hogy egy külön bizottság alkottassék

e célra, amely az esetben is, ha a Ház nem lenne együtt, új nemzetgyűlés összeüléskéig az ellenőrzést gyakorolja.

Attér az

ellenőrzés kérdésére.

A felszólalásokban jelentkezett az a fájdalmas pont is, amellyel mindenki foglalkozott, hogy a kormánynak tényleg kötelezettségei vannak. A magyar kölcsönt nem fogják más

államok garantálni, ahogyan ez Ausztria esetében megtörtént s így nem játszik szerepet az ugynevezett garanciális komité, amely a garantáló államokból áll. Nálunk ennek helyébe lép a *bizalmiférfiak rendszere, a kölcsönadók részéről.*

Különbőség az ellenőrzés szempontjából az, hogy

nem a reparációs bizottság, hanem a népszövetség gyakorolja az ellenőrzést,

hogy ennek az ellenőrzésnek nem mindenekelőtt a reparáció a célja. Csak az ellenőrzés nem akar az ország belügyeibe avatkozni.

Magyarország és a népszövetség érdeke a reparáció művében teljesen szolidarisak.

A népszövetség kontrolja különösen, hogy egy amerikai állampolgár bizottság meg annak gyakorlásával, nem azért fog gyakoroltatni, hogy beavatkozzanak a mi belügyeinkbe. Ezt bizonyítja az a jegyzőkönyv is, amelyben a

kontrollor védi az országot a reparációval szemben,

mert csak az ő beleegyezésével fogunk reparációt fizetni. A kontrollornek a célja kvázi a világ előtt való bizonyítása annak, hogy aki pénzt nálunk helyez el, azt nem fogja elveszíteni.

A katonai kontrolra vonatkozólag kijelenti, hogy semmi olyan követelést, amely a trianoni szerződéssel össze nem egyeztethető, nem hajlandó honorálni.

A jóvátétel rendezése fontos volt nekünk.

Enélkül Magyarország aligha jutott volna kölcsönhöz. Az ellenőrzés a jóvátételi bizottságról átruházott a népszövetség főbiztosára, akin keresztül érvényesül az ellenőrzés. Ez tehát a *reparációs komisszió hatáskörének lényeges csökkentése.* Az eddigi kontrol sokkal erősebb volt, mert direkt utasítások is gyakran jöttek ultimátum formájában.

A pénzügyi bizottság jelentéséről már sokszor volt szó. Gyakran magyarították azt úgy, hogy ennek következtében kereskedelemügyi, politikai szabadságunk csorbát szenved és kénytelenek leszünk különféle autonóm vámtarifákat alkotni, szomszédainkkal különböző kereskedelmi szerződéseket kötni. Ezzel szemben a tény az, hogy

Magyarország kereskedelem-politikai tekintetben szabad kezét fenntartja.

Az elhangzott észrevételek során kitértek a *rentenmárk* rendszerére is. A rentenmárk sikere attól függ, hogy de facto lehet-e a német államháztartásban rendet teremteni. A rentenmárknak mint pénznek csak az átmeneti idő alatt van jelentősége. A munkásosztály képviselőinek kifogásaival szemben kijelenti, hogy ha van valaki, akinek érdeke ez a *rekonstrukció, úgy ez mindenesetre a munkásosztály.*

Végül fejtegeti, hogy a föld a jóvedelem- és vagyonadónak 51%-ot fizet, sőt az egész föld 81%-al fizet többet, mint a többi osztályok. A földadó az egyedüli, amely rögtön az első félévben a budget szerint 33 millióra emelkedik. A vagyonválság szempontjából a föld 365 millió aranykoronát fizetett s ezzel szemben a részvénytársaságok kereskedelmi és ipari raktára együttvéve fizettek és fognak fizetni 46 milliót. Ezek szerint konstatálni kell, hogy a

föld minden más vagyonnál jobban megmutatta aldozat-készségét és hazafiságát.

Rendkívüli közgyűlés a városnál

Huszonöt bizottsági tag elfogadta Nagy Józsefék szanalási indítványát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlést Nagy József és társainak ismeretes önálló indítványa ügyében. Az indítvány, mint a Hajdúföld már többször jelezte, a szanalási javaslatok minél hamarabb való törvényerőre emelését sürgeti a kormánytól, mint az egyedüli életelírt, amelytől „hazánk jövője boldogulása” várható.

A közgyűlést pár perccel 8 óra után nyitotta meg a főispán. A nagy teremben mintegy 25-26 bizottsági tag volt jelen mérsékelt lelkes hangulatban. Érdekes feljegyezni, hogy a város háza minden ellenzéki frakciója tüntetően távol tartotta magát.

Vásáry István tanácsnok terjesztette elő ezután a Nagy József és társai által beadott határozati javaslatot, amelyet a Hajdúföld már többször ismertett.

Az előterjesztés után Kun Béla bizottsági tag szólalt fel. Kifejtette, hogy szükséges, hogy a szanalási

javaslat rövidesen törvényé legyen mert a javaslat tárgyalásának mesterséges eszközökkel való elnyújtása merőben bizonytalanná tenné a helyzetet, míg a javaslat törvényerőre emelkedése megmutatja a jövőt.

Radó Rezső és Vásáry István felszólalása után a törvényhatósági bizottság az eredeti szövegében fogadta el az indítványt.

Majd Eklé József javasolta a törvényhatósági bizottságnak, hogy a miniszterelnököt táviratilag értesítse Debrecen városának a szanalási törvényjavaslatok melletti állásfoglalásáról. A törvényhatósági bizottság elfogadta Eklé indítványát.

A főispán ezek után háromnegyed 10 órakor a közgyűlést berekesztette.

Szó volt az internáló táborról is. A kormány ezt mielőbb fel akarja oszlatni. Kéri a Házat, hogy a kuszvéli szünet után lehetőleg gyorsan engedje keresztül a büntetőjog reformját, mert a kormány annak keresztülvitelével egyidőben kívánja megszüntetni az internáló táborát. Az állampolgárok internálását nem mi, hanem a Károlyi-rezsim honosította meg. Az akkori belügyminiszter volt az, aki Mikos püspököt internáltatta. (Ugy van, ugy van.) Örül annak, hogy azt az *internáló táborát, amelyet a Károlyi kormány illusztris belügyminisztere vezetett be, ez a reakciós kormány fogja megszüntetni.*

Kitér az emigráció kérdésére is. Attól, hogy az **emigrációt likvidáljuk, messze alunk.**

Ez egy nagy politikai kérdés, a Magyarország belrendjének eminens és kardinalis kérdése. Inkább vállalja azt a nehézséget, hogy az emigránsok külföldi propagandájával szemben a magyar kormány ezentúl is fáradság nélkül teljesítse kötelességét az ország jóhírneve érdekében, mint azt, hogy az ország belrendjét veszélyeztessen oly emberek visszatérése által, akikről

kétségtelenül ki van mutatva, hogy szándékuk az ország belrendjét felforgatni.

Röviden rátér a választójog kérdésére. Kimutatja, hogy Magyarországon a nyugati államokéval szemben, rendkívül demokratikus választási rendszer van.

Végül kéri a nemzetgyűlést, tegye lehetővé, hogy ezek a javaslatok mentől előbb törvényerőre emelkedhessenek. (*Hosszantartó lelkes éljenzés és taps a kormányparton.*)

Ezután a zárszó jogán *Rupert, Nagy Vince, Baross, Zsirkay, Kabók, Lendvai, Eckhardt, Horváth* szólalnak fel, majd elők 2 órakor az ülést délután 3 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülést

3 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök.

Ulain Ferenc kéri a határozati javaslatának elfogadását.

A Ház többsége elfogadja a szanalási javaslatokat.

Ezután elvetik Nagy Vince, Lendvai és Horváth Zoltán határozati javaslatait, majd a Ház többsége elfogadja az államháztartás egyensúlyáról szóló törvényjavaslatot Nagy Emil, Ulain és Baross János határozati

ményekről szóló törvényjavaslatokat.

A határozati javaslatok

feletti szavazás következik. Szavazás Andor, Rupert Rezső, Pékler Emil 2, Nagy Vince 5, Zsirkay János 3, Kabók Lajos 4, Lendvai István 2, Saly Endre 2, Eckhardt Tibor 5, Horváth Zoltán 5, Farkas István 3, Szedes Ferenc 8, Szilágyi Lajos 1, Ulain Ferenc 2, Cettler Jenő 2, Pakots József és Nagy Ernő 3 javaslatát elutasítják.

Azután áttérnek az államháztartás egyensúlyáról szóló javaslat részletes tárgyalására.

A címmel Gömbös Gyula szólal fel. Minthogy az egységes párt a javaslatoknál elvállalta a felelőséget, a maga részéről kijelenti, hogy a **részletes vitában nem vesz részt.**

Ezután *Rupert, Peyer* és *Baross János* kijelentik, hogy szintén nem óhajtanak részt venni a részletes vitában.

A második szakaszánál *Homonnay Tivadar* a *közalkalmazottak* helyzetére hívja fel a nemzetgyűlés figyelmét. Kéri a kormányt, találjon módot arra, hogy a tisztviselők a legkorábbi időben belül olyan helyzetbe jussanak, amelyben illetményeik, családi pótlékuk és lakáspénzük után kulturerberhez méltóan megélhetnek.

Előadó hozzájárul a javaslathoz. Néhány lényegtelen módosítással a Ház a törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalta.

Elfogadják részleteiben a *Jegybancokról szóló javaslatot, a belső kölcsönről szóló javaslatot, a román hitelezéssel kötött egyezményt, a Csehszlovákiával és az olasz királysággal kötött egyezményt is.* Ezzel az

összes szanalási javaslatokat elfogadtak.

(*Örösi taps az egységesparton.*) Előzők ezután javasolja, hogy a Ház még az éjjel éjfél után fél 1-kor tartson ülést, melynek napirendjén a *szanalási javaslatok harmadszori olvasása szerepel.*

Beihlen miniszterelnök *Rassai* kérdésére válaszolva kijelenti, hogy az elnökség a *nemzetgyűlés összehívására május 10. és 15. között fog intézkedni.*

A kormánypart tagjai lelkesen ünneplik a miniszterelnököt. Ülés vége egynegyed 10 órakor.

Bizonytalan időre elnapolták a Házat

Az éjszakai ülést negyed 1 órakor nyitotta meg *Szicitovszky Béla* elnök.

A *Ház harmadszori olvasásában is elfogadja a szanalási javaslatokat.* Az elnök napirendi javaslatot tesz, hogy a Ház bizonytalan időre napolja el magát.

A nemzetgyűlés többsége hozzájárul ehhez.

Ülés vége háromnegyed 1 órakor.

Meinl
csokoládé
pralíne és
likőrök
összeállított

↓

husvét
ajándékborándó

Budapesten ismét kitört a nyomdászsztrájk

A nyomdai munkások csütörtökön abbahagyták a munkát
A Szózat és a Nép megjelenik

Budapestről jelentik: A nyomdász-munkások szakszervezete a legutóbbi nyomdászsztrájkból kifolyólag tárgyalásokat folytatott a főnökegyesülettel. Ezek

a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre.

A munkások ma délelőtti kiuyomatást követelésüket és azt kívánták, hogy a munkaadók azt azonnal fogadják el.

Ez az ultimátum jellegű követelés nem annyira anyagi, mint inkább elvi vonatkozású volt, miatt teljesíthetetlen volt. A munka a legutóbb

üzemben a ma délelőtti folyamán megszűnt.

A nyomdászok 100 ezer korona heti béremelést kérnek a workmunkások részére, az éjszakai lapszedők heti 150 ezer korona emelést kérnek, a nappali lapszedők 120 ezer korona emelést. A segédmunkások a fenti összeg 65, a nők pedig 60%-át.

A Stádium nyomdávállalat a nyomdászok minden követelését teljesítette

és így a Stádium lapkiadóvállalat kiadásában megjelenő lapok, a Szózat és a Nép minden további nélkül megjelennek.

A Reitz-Halasi-per táblai tárgyalása

A Tiszántuli Hirlap szerkesztője második fórumon is elvesztette rágalmazási perét — Halasi Andort felmentette a királyi tábla

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni közönségnek élénk emlékeztében él még az a hajszja, amelyet Reitz János a most kormánytámogató Tiszántuli Hirlap jogelődje felelős szerkesztője folytatott annak idején Szomjas Gusztáv főispán, egységességi képviselő ellen, akire az akkor még szélsőséges karlista T. H. hasábjain hosszú időn keresztül a legképtelenebb vádakot szórta, felhasználva ellens minden eszközt még olyan családi természetű dolgokat is mint a Szomjas Gusztáv leányának eljegyzési ünnepe, amelynek kapcsán állítólag tendenciával, hazafiatlansággal próbálta megvadászni Hajdúvármegye közéletében álló volt főispánját. Mikor a Reitz János támadásai már nagyon is túllépték a józólés határait, Halasi Andor hirlapíró a Tiszántuli Újság hasábjain cikket írt, amelyben leírta a leplelt Reitz János közéleti szerepléséről. A cikk többek között a következőket tartalmazta:

A valódiság bizonyítása olyan fényesen sikerült Halasi Andornak, hogy a királyi ügyész elejtette az ellene emelt vádat, sőt amikor Reitz János védelmet kért a cikkben szereplő „erkölcsi züllöttség” kifejezés ellen, a királyi ügyész azt a kijelentést tette, hogy: *erről meg van a magam véleménye.*

Az ügyész csak abban a részben tartotta fenn a vádat, amelyik a közpénzek kezelésére vonatkozik, azonban a törvényszék ez alól a vádatól is felmentette Halasi Andort.

A táblai tárgyalás.

Felelőzés folytán az ügynek a közpénzek elikkasztására vonatkozó része a tábla elé került, ahol Oláh Miklós táblai tanácselnök tanácsa csütörtökön délelőtti foglalkozott a bonyodalmas dologgal. Halasi Andor védelmét dr. Nagy Zoltán ügyvéd látta el, míg a vádat Hangelt Károly főügyész helyettes képviselte.

Miután a törvényszék ítélete csaknem teljes egészében jogerős volt, a királyi tábla csak az inkriminált cikknek a sikkasztása vonatkozó részét tárgyalta.

A szárom-ügy.

Az előző iratok ismertetése során felolvasták azokat az iratokat is, amelyek Reitz János ellen indított fegyelmi eljárásra vonatkoznak. Ezek között szerepel Szomjas főispánnak a Reitz felfüggesztését elrendelő végzése, amely elmondja, hogy Reitz János — mint a vármegye általi — egészségügyi felügyelője, többször engedély nélkül, hosszabb időre el távozott hivatalából, azonkívül 1919 október 17-én 10,000 koronát vett fel a Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesülettől, hogy azon Budapesten sertésvész elleni szérumot vásároljon. Reitz János 3050 koronát számolt el a szérummal és a pénz többi részével nem szabályszerűen számolt el és csak akkor, mikor a fegyelmi vizsgálat megindult ellene. A fegyelmi során Reitz azt mondta, hogy a szérum elűnt az ő hivatali helyiségéből. A jelentés szerint azonban Reitz a szérumból oltásokat vett Sipos Imre magángazdaságában. Miután a cselekmény a végzés szerint „megvalósítani látszik a hivatali sikkasztás tényálladékát” — a főispán felfüggesztette Reitz Jánost.

Felfüggesztés vagy elmozdítás?

A főispán végzését 1921 június 17-én közzéte az Egyetértés s később mikor a Tiszántuli Hirlap támadásai nagyon elfajultak, írta Halasi Andor a Tiszántuli Újságban az inkriminált közleményt, amelyben felemlítette a sikkasztási ügyet is, azonban előírta folytatni felfüggesztés szó helyett az „elmozdította” kifejezést használta.

Később Reitz János fegyelmi ügye befejezést nyert olyan módon, hogy végső fórumon a földmivelügyi miniszter hely-

ben hagyta a felfüggesztést és önköltségen való áthelyezésre ítélték Reitzot.

A táblai tárgyaláson tulajdonképpen a felfüggesztette és elmozdította kifejezés körül forgott a bizonyítás.

Ha valakivel legkegyelmesebben bánunk el...

Halasi Andor kijelentette, hogy az a körülmény, hogy ez felső fórum, a legkegyelmesebben bánik el valakivel, az még nem bizonyítja azt, hogy ő információt nélkül és a valódságnak meg nem felelően írta volna a cikket. Az újságírói munka hevében ő véletlenül és tévedés folytán minden rosszakarat nélkül írta, hogy Reitzot elmozdították. A tárgyalások folyamán mindent sikerült bebizonyítanom — mondotta — s ha egy hejsszl nem pontos, illetőleg nincs a helyén, azért nem lehet engem rosszhiszeműséggel s rosszakarattal vádolni.

Ezután K. Nagy Zoltán védő mondott rövid hatásos beszédet, amelyben kitűnő okfejtéssel mutatta ki, hogy Halasi tiszta meggyőződéssel írta a cikket és azt, hogy a szérum-ügyet tulajdonképpen a fegyelmi vizsgálat során sem sikerült teljesen tisztázni.

Végül ismét Halasi Andor mondott néhány szót, rámutatva arra, hogy az ő aláírása nem ártotta Reitz Jánosnak, mert a közönség ugy sinez tisztában az elmozdítás és felfüggesztés szó között lévő jogi különbséggel, aki pedig tisztában van

ezzel, az jól tudja, hogy a főispánnak nincs is joga valakit az állásától végleg elmozdítani. Egyébként is ezzel az elirással — mondotta — nem sőríhettem Reitz János erkölcsi értékét, miután anyai mindent sikerült róla bebizonyítanom.

Az ítélet

Halasi szavai után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s mintegy fél órai tanácskozás után Oláh Miklós tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint az ellene emelt

vád alól felmentette Halasi Andort.

Az indokolás kimondja, hogy a tábla azért hagyja helyben az elsőfoku ítéletet, mert nem találta alaposnak a kir. ügyészesség felelőzését. A főispán valóban felfüggesztette Reitz Jánost, vagyis egyelőre elmozdította hivatalából s a felfüggesztési végzésben kijelentette, hogy a „sikkasztás jelenségei látszanak vele szemben fent forogni”. Ez a sikkasztás ugyan nem állapított meg, de fegyelmi vétség miatt ítéletet hoztak Reitz ellen, azon az alapon, hogy a szérumot, illetőleg az erről szóló elszámlolásokot nem megfelelőleg kezelte. Halasi Andor mint jogvégezt ember tudta azt, hogy a főispánnak nem áll jogában elmozdítani senkit s így csak elírás és jóhiszemű tévedés folytán használta az „elmozdította” szót a „felfüggesztette” helyett.

A jóvátételi bizottság ratifikálta a magyar-oláh egyezményt

Páris, április 17. (Havas.) A jóvátételi bizottság ma délelőtti ratifikálta az oláh-magyar egyezményt, amelyben a két állam kölcsönösen lemond bizonyos karrieritési követelésekről, amelyeket a békeszerződés létrejöttekor támasztottak.

A debreceni betörők most Dombrádon garázdálkodtak

Feltörték egy dohánytőzsdét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelenítette a Hajdúföld, hogy a múlt nap Nyíregyházán vakmerő betörés történt az egyik dohánytőzsdében. A nyomozás adatai szerint bizonyosra volt vezethető, hogy ott

a debreceni betörők dolgoztak.

Csütörtökön a Kisvárdra közelében levő Dombrádról jött távirati értesítés a debreceni állami rendőrséghez, mely szerint ott vakmerő betörés történt; az egyik dohánytőzsdének falát ismeretlen tettesek felbontották s oda behatolva

több millió korona készpénzt, dohányneműt vittek el.

A hátrahagyott nyomok, a betörés végrehajtásának módzata ismét csak azt bizonyítják, hogy Dombrádon is

Az előkelő társaság találkozó helye a

JOST CUKÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Legszebb husvéti ajándékok legolcsóbb áron kaphatók.

Fűszer * Bor * Csemege

nagyban és kicsinyben

KONTSEK GÉZA Kossuth-utca 15.

ALAPITTATOTT 1882-BEN. EGYEDÜLI SZAKÜZLET

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT).

Csendőr, rendőr, vasutas és vámőri rangjelzések, sapkák, tiszték részére is dus választékban.

Üzleti órák a husvéti ünnepekig reggel 7 órától — este 7 óráig. Dalben is nyitva.

HÍREK

1924 április 18. (Péntek)

Prot.: Nagypéntek. Kath.: Nagypéntek.

1660 Lorántffy Zsuzsanna, a legnagyobb magyar honleányok egyike, I. Rákóczy György fejedelem özvegye meghal Sáros-patakon.

1521 Luther Márton a wormsi bírodalmi ülés előtt megtagadja tanáinak visszavonását.

1906 San Franciskót katasztrófális föld-rengés pusztítja el.

Időjárás: Hazánkban az éjszaka folyamán ismét időváltozás állott be. Megélték az északnyugati szelek mellett kisebb esők vonultak át az országon. A hőmérséklet súlyedőben van.

Időjárás: Tulnyomán száraz idő várható erős éjjeli lehűléssel.

Közművelődési könyvtár: 10—12-ig.

Csokonai színház nincs előadás.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonay.

1924 április 19. (Szombat)

Prot.: Kocsárd. Kath.: Nagyszombat.

1849 A diadalmas nagysallói ütközet. Damjanich és Klapka 18,000 emberükkel veres csatában megsemmisítik Wohlgemuth tábornok 24,000 ezer főnyi seregét.

1560 Melancthon Fülöp, a nagy reformátor meghal Wittenbergben 63 éves korában.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Csokonai színház este fél 8 órakor a kék postakocsi.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Ünnepi istentiszteletek:

Nagypénteki istentiszteletek a ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Kévész Imre, délután 5 órakor prédikál Molnár Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor, délután 3 órakor prédikál Solymossy József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor prédikál dr. Boér Károly, karéneket énekel a Templom Egyesület vegyeskara. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András, délután 3 órakor prédikál Keresztury József. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Papp Imre, délután 3 órakor prédikál Kiss József. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Vajda László. Kórházban (szemészeten) prédikál és urvacsorát oszt délelőtt 10 órakor Siposs Imre, a bősztályon Kántor József.

Evangélikus ünnepi istentiszteletek:
Folyó hó 18-án nagypénteken délelőtt 10 órakor istentisztelet és urvacSORA osztás. Végzi Farkas Győző lelkész. Délután 5 órakor a soproni teológusok vallásos estje.

Nagyheti istentiszteletek a r. kath. templomban:

18-án, nagypénteken délelőtt fél 10 órakor csónka mise, délután 3 órakor Jeremiás siralmi a Szent László dalárda közreműködésével. Este 6 órakor a szent sirtól beteszik a szentséget — keresztút.
19-én, nagyszombaton reggel 7 órakor tűz- és víz-szentelés, utána szentmise. Este 6 órakor feláldás, körmenettel.

Husvét első napján

A ref. templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik Zám-bory Sándor, karéneket énekel az Iparos dalkör. Délután 5 órakor prédikál Kiss József.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik Szele György. Délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Gábor András. Délután Molnár Sándor.

Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Keresztury József. Délután 3 órakor prédikál Solymossy József.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Papp Imre. Délután 3 órakor prédikál Keresztury József.

Homokkerti imaházban prédikál és urvacSORÁT oszt délelőtt 10 órakor Mezei Béla, délután 3 órakor Zám-bory Sándor. Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Ury Ferenc.

Nyilastelepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Peleskey Sándor.

Tanyákon: Ondód, Vedres-dűlőn prédikál és urvacSORÁT oszt Marton Sándor; Bánkon Siposs Imre; Macson Kovács János; Ohat-Telekházán Kocsis János; Ondód Kádár-dűlőn Konrad Zoltán.

Augusztai szanatóriumban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Uray Sándor.

Egyetemi új klinikákon (Nagyerdő) délelőtt 10 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Vajda László és Kántor József.

A Debreceni K. I. E. helyiségében délután 5 órakor prédikál és urvacSORÁT oszt Mezei Béla.

Husvét második napján

A ref. templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor Solymossy József.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Keresztury József, délután 3 órakor Kiss József.

Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Sándor, délután 5 órakor Keresztury József.

Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Solymossy József, délután 3 órakor Molnár Sándor.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kiss József, délután 3 órakor Peleskey Sándor.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András, délután 3 órakor Gábor András.

Fogházban prédikál és urvacSORÁT oszt délelőtt 9 órakor Erdélyi Sándor.

Tanyákon: Köselyszegen prédikál és urvacSORÁT oszt Nagy Lajos; Fancsikán Ury Ferenc; Elepen Kocsis János; Ebesen prédikál dr. Baltazár Dezső, urvacSORÁT oszt Baja Mihály; Nagycserén Siposs Imre; Hegyesen Kocsis János; Halápon dr. Révész Imre; Szepesen Mezei Béla; Pallagon (Gazd Akadémia) Uray Sándor.

Az ellenforradalom

— 1919 április 18—1924 április 18. —

A debreceni ellenforradalom nagypénteki és quinquentimánának napja közös dátumot mutat. A visszaemlékezés szomorú óráiban végigtáncolnak lelki szemem előtt a megrázkódtatás rohanó jelei, melyek a zsidó rémuralom utolsó erőfeszítését és halálos tusáját jelentették. Osztrák csirkefogók és zsidó kalandorok énekeltek a legyőzött ellenforradalom romhalmaza fölé a legutolsó diadal szégyen-dalát, de nem-sokára menekülniök kellett a magyar-nép ítélte elől.

Borzalmas nagypéntek! Elgondolásra végig fut rajtunk a hideg és szabadlevegőre vágyunk. A szabadlevegőn pedig ismét azok a csirkefogók és kalandorok vigyorognak felénk, amelyek öt évvel ezelőtt a

ml életünkre, a magyar faj életére törték. Már csak néhányan hiányoznak közülök, de nem lehetetlen, hogy husvételük is hazajönnék és vándorló prepotenciával fognak mireánk tekinteni:

Hát még ezek is szabadon járnak?

Ez történt öt év alatt.

— **Lapunk legközelebbi száma a közkezeső Ünnep miatt, Husvét első napján jelenik meg.**

— **Evangélikus teológusok Debrecenben.** A soproni evangélikus teológiai fakultás hallgatói Deák János egyetemi tanár vezetésével ma, nagypénteken megtekintik Debrecent. Ebből az alkalomból nagypénteken délután 5 órakor vallásos estélyt rendeznek a Miklós-utcai ev. templomban, amelyre az érdeklődők figyelmét ez-uton is felhívjuk.

— **Jön! Pola Negri világattrakciója, Bella Donna.**

— **Dr. Vekerdi Béla főgimn. tanár „Határproblémák a fizika és filozófia köréből“ c. könyvében közli a Népszerű Főiskolai tanfolyamon tartott két előadást, amelyekben közérthető módon tárgyalja a filozófia egyik régi kérdését, a rajtunk kívül álló világ létezésének és megismerhetőségének problémáját, továbbá a tér és idő elmeletét, valamint az Einstein-féle relativitás-elmélet alapjait és filozófiai vonatkozásait. A mű bolti ára 4400 K. Kapható minden könyvkereskedésben.**

— **Jön! Pola Negri világattrakciója, Bella Donna.**

— **Védekezés a kiütéses tifusz ellen.** Miután a kiütéses tifusz fellépése állandó veszedelemmel fenyeget és ennek a betegségnek terjesztője a ruhateji, a polgármester felhívja a város közönségét, hogy a tettség ellen gondos tisztálkodás útján állandóan védekezzenek. Akinek elterjedett ruhadarabjai vannak, vigye ki a Monostorpályi ut. 3. sz. alatt levő járványhórházba, hol azokat díjtalanul tetvenlítik.

— **Legszöbbszörűbb aján-dék egy MEINL husvétli kosárka.** Tetszés szerint összeállítja Meinl Gyula, Piac-utca 59.

— **Thury Zoltán tűzérőhadnagyot felmentették.** Nagy feltűnést keltett a múlt év májusában, hogy Thury Zoltán tűzérőhadnagyot letartóztatták. Thury ellen család büntette miatt indult meg az eljárás s a debreceni honvédtörvényszék el is ítélte egy évi és két hónapi súlyos börtönbüntetésre. Thury védője, dr. Halász László ügyvéd semmisségi panaszt jelentett be. A felelősséggel most foglalkozott a legfelsőbb honvédtörvényszék. A korona-ügyész szintén elfogadta s magáévá tette a védelem álláspontját s beszéde után a legfelsőbb törvényszék Thury főhadnagyot felmentette a család vádja alól s tizenegy hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezte.

— **Jön! Pola Negri világattrakciója, Bella Donna.**

Bangó tanintézet Budapest!
Ráda utca 14. Teljes anyagi garanciával készít elő vidéki magánintézeteket is.

Mélyen leszállított árak!!!

Csak e héten érvényesek

a „HANGYA“ összes üzleteiben

Főüzlet: Rózsa-utca.

Fióküzletek a város minden részében.
Saját érdeke mindenkinek meggyőződni!

HÍRDELT

Összeállították a válogatott csapatot

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kerületi kapitány, Weiréb Dezső, csütörtökön este állította össze Kelet-magyarországi és Debrecen válogatott csapatát, amelyek husvét vasárnap és hétfőn a fővárosi II. osztályú válogatott ellen játszanak. Kelet-magyarországi válogatott csapata a következő: Farkas DVSC, — Csáky DEAC, Molnár DVSC, — Kriszter DTE, Szolárszky DVSC, Reichmann NyTVE — Polanetzky II. DVSC, Vampetich DVSC, Guttmann NyTVE, Bornstein Kisvárdai SE, Mertin DMTK. Tartalékok: Baik DKASE, Horváth DVSC, Szlamek DTE, Forizs DTE, Hübner DMTK. Debrecen válogatott csapata: Farkas DVSC, — Baik DKASE, Fried II. DKASE, — Kriszter DTE, Szolárszky DVSC, Horváth DVSC, — Polanetzky DVSC, Vampetich DVSC, Forizs DTE, Szlamek DTE, Mertin DMTK. Tartalékok: Molnár DVSC, Rott DTE, Kántor DVSC, Borsy DEAC, Polyák, Kaiser DTE, Hübner DMTK. A válogatott csapat összeállítása a körülményekhez képest sikerültnek mondható. Abban az esetben, ha a nyiregyházi kijelöltek nem szerepelnének, úgy a megfelelő tartalékok állanak be. Meglepetésszerű a kisvárdai Bornstein beállítás. Bornstein Kolozsvárról jött Kisvárdára s igen jó játékos, hírek szerint is a DMTK ellen nagy bravúrral játszott.

Örvendetes dolog, hogy a vidék, különösen a nyiregyházi és kisvárdai játékosok is helyet foglalnak a válogatottban, annál is inkább, mert a beállított vidéki játékosok tényleg a legjobbak a kerületben ezen a poszton.

Pinhár a DEAC fővárosi képviselője. A DEAC fővárosi képviselője Pluhár István, a BEAC kinteni válogatott jobbszélsőjét, a Nemzeti Sport munkatársát bizta meg, aki a felkérésnek örömmel tett eleget.

A DEAC pénteken este 6 órakor fontos ügyben választmányi ülést tart.

HÍRDELT

Műsor:

Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton: A kék postakocsi, operette D) bérlet.
Vasárnap délután: Pompadour, operette Este: A kék postakocsi, operette.
Hétfőn délután: A három grácia, operette. Este: Katicza királynő lett, népszimű.

Symphonikus zene-est a Csokonai színházban. A nagypéntek estjének áhítatos hangulata ringott a színházban, ahol a szokott színpadi estét ezúttal 11 ik honvéd gyalogezred teljes zenekarának koncertje töltötte ki Nöth Antal ezred-karnagy kiűnő vezénylő mellett. A szép műsor kimagasló száma volt Kőszegi Árpád, „A keresztény élete“ című nagy zenei festményének előadása, mely előtt a szerző szép előadásban ismertette az öskereszténység minden válszafalat bomlasztó, nagy egybefogó hatalmát. A zenei festmény XI. képben vonult el előttünk, gazdag muzikális tartalommal és precis előadásban. A közönség végül melegen ünnepelte a szerzőt, ki röviden még a vallásos zeneirodalom nagy alkotásaira vetett néhány futó pillantást. A tapsvihar kijutott Nöth Antalnak is, a Csokonai színház érdemes kar-

mesterének, ki Schubert, Wagner és Liszt egy-egy darabját mutatta meg be. A melegen ünnepezt karmester, ki nagyot nőtt tegnapi szereplésével is a közönség előtt népszerűségben, meghatva köszöntö meg a lelkes műnevelést.

Színházak és mozgószínházak közleményei
Csokonai-színház

Ma, nagypénteken a színház zárva maradt.

A legújabb sláger „A kék postakocsi” operette kerül szombaton D) bérletben megismétlésre. Régen férfözött darab oiy közel a közönség szívéhez, mint ez a poétikus, amellet állandóan kacagató magyar levegőjű dajjáték.

Az idei szezonsláger darabjaiból állította össze az igazgatóság a husvét két ünnepének műsorát, első nap délután a hódító Pompadour, este a betyáromantikájú „A kék postakocsi” második nap délután példátlan sikerű „Három grácia” operette, este pedig Than Gyula „Katicza királynő lett” népszínműve kerül színpadra.

Pénteken—szombaton az összes mozgók színeltelnek.

Vigszínház-mozgó

A husvétli ünnepeken: Várkonyi M. és Úray Tivadar fészereplésével: Kuruzsló, Földes Imre drámája filmen.

Kedden: Az Olympia cirkusz, Szerdán: „Umú”, Harry Piel legnagyobb filmje 3 óras előadásban.

Apollo-mozgó

Vasárnap: Az aranykard titka, kalandor szenzáció 10 felv. Hétfőn: Páris csodája az idei szezon egyik legszebb filmje.

Szerdán: Az élő celtábla Andhoped Nissen legnagyobb filmje. Jön: Mária Antoinette.

Meteor-mozgó

Vasárnap „Élet koronája”. Világláger! Hétfőn husvét másodnapján „Kiszabadult bestiak”. Nagy bűnügyi dráma. Előadások mindkét napon 3, 5, 7 és 9 óraker.

Meghívás

A »Hangya« Termelő-Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet, a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja kötelekébe tartozó Debreceni »Hangya« Keresztyén Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1924. évi április hó 27-én délelőtt fél 12 óraker Piac-u. 8. sz. alatt a Kereskedő Társulat dísztermében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi május hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárómáadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az üzletrészek névértékének felemelése és alapszabálymódosítása.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. Felügyelő-bizottság választása.
8. Netaláni indítványok.

1923. évi december 31-én a tagok száma 4168, üzletrészeiknek száma pedig 27820 volt; az év folyamán belépett 60 tag 3695 üzletrésszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a központi iroban kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Debrecen, 1924 április 1-én.
Az igazgatóság.

VANGOR ANTAL
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-
ASZTALOS
DEBRECEN, CSAPO-UTCA 9

Megszilárdult a tőzsde

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az utolsó idők lanya irányzatával szemben erőteljes javulás indult meg a mai tőzsdén, amely egyrészt annak tulajdonítható, hogy a közönség bizalmatlanságából származó pánik-szerű jelleggel bíró eladások megszüntek, másrészt annak, hogy a vezető bankok közös számlára való vásárlás kat végeztek. Az újból kiújult nyomdászsztrájk sem gyakorolt kedvezőtlen befolyást az irányzatra, amely

mindvégig szilárd maradt.

Végeredményében az árnívó 5—10 százalékkal emelkedett. A pénzpiacra a kínálat erősödött és 1 százalékkal könnyebben lehetett áruhoz jutni. A prolongációt simán intézték el. Zárítokor az irányzat szilárduló, a koszt pénz azonnaira 4 százalék.

Magyar korona 0.0075

Zürichi zárlat

Berlin 128 $\frac{1}{2}$, Hollandia 211 $\frac{1}{2}$, Newyork 568 $\frac{1}{2}$, London 2473, Páris 3535, Milano 2515, Prága 1670, Brüsszel 3050, Budapest

75, Belgrád 705, Bukarest 295, Bécs 80 $\frac{1}{2}$, Szófia 410.

Devizaközp. hiv. árf.

Dollár 78400—80700, angol font 340900—350900, francia frank 4875—5052, svájci frank 13800—14200, cseh korona 2325—2390, lei 410—430, lira 3480—3600, dinár 970—1005, német márka —, osztrák korona 11075—114.— fillér, Napoleon arany 276000 korona.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 116 papirkoronával.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat barátságos volt, a buza ára 5000 koronával emelkedett, Rozs iránt csökkent az érdeklődés. A forgalom elég élénk.

Hivatalos árak: 75 kilos tiszavidéki buza 302 $\frac{1}{2}$ —305, egyéb 300—302 $\frac{1}{2}$, 79 kilos tiszavidéki 310—12 $\frac{1}{2}$, egyéb 307 $\frac{1}{2}$ —10, rozs 280—82 $\frac{1}{2}$, takarm. arpa 270—80, sórárpa 310—25, zab 270—75, tengeri 230—35, korpá 230—35. A magvak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 500. Árak: könnyű 23500—24400, közép 24000—26000, nehéz 24200—26500. Az irányzat csendes.

Heller Testvérek R.-T.

Tőzsdebizománya

Arany János-utca 2. Telefon 11—91.

Debreceni részvénytársaságok

részvényeit vesszük.

Tőzsdei megbízásokat

igek előnyösen teljesítünk.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Franszan. 88	Gép és vasnt 50	Győri bőr —	Polg. Sör 800
Angol 84	Bányák és téglagy. 88	Magyar acél 350	Hangyaipar 37	Krausz 88
Bosny. agrár 73	Bauxittrősztt 550	Belga fém 190	Kábel —	Pannonia s. 22
Földhitel 450	Beocsni 1300	Mérleg 34	Királyautó 6.25	Temesi sz. 260
Hazai 285	Borsodi 190	Motorgyár 50	Óstermelő 345	Szálloda, gy. fürdő
Hermes 68	Lőrinczi 115	Ólom 29	Gummi 515	Hungária —
Agrár —	Csep-tégla 43	Chandvir 190	Német m. 480	Royal 330
HSzlavon. 68	Cement 118	Vegyipar 36	Vasnt forg. 250	Egisz 59
Lloyd Bank 19	Szászvári 52.1	Vagongyár 90	Interrexim 30	Ligetszanat 29
Magyarosztel 648	Kohó 640	Palágyi 10	Star 38	Schwartz 100
Ingatlan 295	István 63	Rex 10.5	Telefon 212	Lukács 10
Cseh 33	Drasche 355	Rösesmann 70	Turul cipő —	Faipar:
Forgalmi 61	Magnesit 2825	Rotmüller 19	Unio színház 28	Mercurfa 7
Jelz. 129	M. aszfalt 66	Schlich 105	Szolnoki 10	Cserző 29
Ker. hitel 45	A. Kősz. 3550	Schüller 55	Zagyvarófalvi 36	Dharaszi 9.25
Leosztóműtő 108	Kerámiai 94	Uendorf 115	Turul Tem. —	Egy. fa
Német 36.7.	Móri szén 50	Vulkán 138	Cukorgyárak	Fünieryár 23
Olasz 30	Nagybát. 215	Wörner 18	Délcukor 710	Guttman 490
Közp. Jelz. 15	Salgó 760	Textilipar	Horvát 1000	Hazai 230
Városi 14	Sajókondói 13	Textil 12	Cukoripar 3575	Honifa 10
Merkur 20.5	Ujlaki 300	Gyapjamosó 67	Mezőgazd. 625	Kőrösb 6
Nemz. bank 45	Unio —	Szövőköttő 33	Mezőhegy. 309	Kronberger 19
Oszt. Hitel 230	Urkányi 960	Goldberger 16.1	Stummer 3050	Lignum T. 128
Keresk. 1645	Nyomdák	Győri textil 30	Élelmiszer	Hiteifa 40
Hungária —	Athenaeum 230	Juta 165	Cinnet 12.5	Magy.-Am. 16
Wiener B 155	Fővárosi 12	Karton 97	Fiumei 4500	Erdő 8
Amerikai b. 17	Franklin 168	Kender 102	Fruktas 12	M. Loyd 140
Atlantice 49	Globus 54	Halkeresk. 29	Szalámi 38	Malomsoky 12
Takarékpénztárak	Kunossi 14	Pamut 375	Oceán 39	Nemzeti 400
Bélvárosi 38	Pallasz 200	Szegedi 480	Püspöki 28	Lichtig 7.5
Lipótvárosi 15	Révai 80	Unio textil 12.5	Tokaji 49	Ofa uj 595
Egyes.fővár. 240	Rigler 123	Vegyipar	Villányi 64	Rézbányai 180
Magy. Áit. 210	Stefanem 10.5	Chinoi 46	Gáz és villamos	Szlavonia 120
Moktár 260	Ujságüzem 13	Danica 170	Alt. Gázizzó 21	Thék —
Pesti hazai 5275	Vas és gépgyárak	Diana 9	Alt. Légsz. 925	Nasici 2825
Kőbányai 40	Bródivagon 146	Spodium 26.1	Izzó 785	Viktoria 8.7
Biztosítók	Koburg 53	Flóra 135	Just izzó 9.5	Zabolai 158
1. Magy. 14000	Corvin gép 8	Hung. műtr. 300	Auer 350	Zentai 205
Fonciére 375	Csáky 24	Keleti 40	Plobus 43	Erdőbirt. —
M-francia 680	Gépgyár 220	Klein és Fia 9	Vasm. vill. 60	Közlekedési váll. —
Jég 320	Fábián 9.5	Klotild 103	Lámpa 290	Adria 1675
Pannonia 3750	Fegyver 1475	Szikra 77	Olajművek	Atlantica 49
Nemzeti b. —	Fémkeresk. 28	Török 30	Marosi petr. 140	Közuti 36.5
Malmok	Flank 165	Wander 27	Olajipar 115	Városi 40
Back 80	Ganz-D. 4375	Szénkéreg 11	Sör és szeszipar	Bur —
B.-miskolci 183	Ganz vill. 2100	Labor 20	Különfélék	Óéli vasut 79
Concordia 58	Kistarcjai 63	Bárdi 18	Baróti 9	Meffer 412
Békéscsabai —	Györfly 105	Boni 90	Részv.-sör 290	Levante 304
Első Bpest 168	Hoffler 210	Brassói 410	Temesi sör 26.1	Miskolci 52
Törökisztnt. 30	Kaszab 46	Corvin film 23	Fővárosi sör 38	Nova 197
Gizella 77	Kissling 19	Dorogi 30	Göschwint 235	Allamvasut 625
Hungária 140	Kühne 70	Dunántuli 70	Győri szesz —	Tröst 140
Királymalm 39	Láng 192	Papiripar 48	Keglevich —	
Viktória 298	Lipták 17	Fellen 1000	Királysör 90	

Husvétkor jelenik meg

TAMÁSSY LÁSZLÓ

Keletmagyarországi Sportévkönyve

Minden sportembernek nélkülözhetetlen!!! Ára 12,000 K Kapható minden könyvkereskedésben és újságárusoknál.

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi, fiuruha-
áruháza

Bika-szálló
épületében

tavaszi vásárt

rendez!

A folytonos áremel-
kedés dacára egész
április hónapra
árait leszállította

15-20

százalékkal.

Nagy választék

tavaszi felöltők-
ben, a legmo-
dernebb szabásu
öltönyökben,

Rövid sportnad-
rágokban,

Divat-csikos
nadrágokban,

Tartós gyermek-
ruhákban

és méretutáni ren-
delésekre szövet-
különlegességekben.

Kérjük a t. vásárló-
közönséget a cégre
ügyelni!

Garai és Testvére

Bika-szálló épület.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor, minden további szög 100 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 1500 K, minden további szög 150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Lakás

Egy szoba konyha butorozottan albérletbe azonnal kiadó. Nyugati-u. 34.

Elcserélném 2 szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekből álló lakásomat a belvárosban hasonlóval. Érdeklődni jesszénky drogueriában Kossuth-u. 1. sz.

Lakás hiányában ki fogadna családtagul magányos hölgyet. Kevés butora van, varrógépe, mit használhat adhat, házi teendőiben segídezhet, kiadáshoz hozzájárul. Megkeresést kér vagongyár végében, Emeric telep, Arnold-utca 17. szám. Érkezhetni lehet Doró Ferenczennél is, Varga-utca 12. szám.

Egy esetleg két utcai butorozott szoba kiadó Hajnal utca 27. szám. Megtekinthető 9-12-ig és 2-5 óra közt.

Eladó ház Rákóczi-utca 34. sz. Érkezhetni Bathányi utca 17., ügyvédi iroda.

Kiadó helyiségek raktározásra vagy gyárnak Hid-utcán. Tulajdonos: Fodor, Csapó-utca 41.

Gazdálkodóknak alkalmas, nagy telkű beköltözhető ház eladó. Timár-u. 11.

Derecskén családi házat, cseres, két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, 281 kvadrát nagy udvarral Attila-utca 86. szám, sürgősen eladó vagy Debrecenben elcsérelendő. Érkezni a helyszínen.

Eladó ház.

óriási telkű, gazdálkodóknak alkalmas. Gyógyvirág-u. 18. Érkezni lehet Mörnic-u. 3. szám.

Lakásesere!

A város legszebb helyén (Sestakert) levő 3 szobás lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szobás modern lakással a városban. Érdeklődni lehet Széchenyi-utca 6. sz. alatti újságíróházban.

Ajánlat

30-40 darab

öt-hat hónapos ma-lacot vállalkozás fel-tartására. Ajánlatot kiadóhivatalba ké-rek.

Poloskairást felelősséggel vállalo-k, vidéken is. Poloskaszor kapható. Kossuth-utca 47. sz. Nánássy. Érkezni Koós asztalos laká-sán.

Üvegezést és képervezést ju-tányosan készít Hampel Jenő épület-üveges és képerve-teső. Rákóczi-u. 4.

Zongora-hangolásokat, javítást, hosszuból rövid, modernet készítek garancia mellett. Vonóhangszereket elvállalok. Zongorahangolások, javítások helyben és vidéken. Telefon: 15-16. Zongorák fényezését elvállalom

TONTE LÁSZLÓ zongora vonó-hangszerekészítő DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban.

Mosást, vasalást vállal garzon urak részére is. Cserepes-utca 8. Sáriné.

Hencserek, plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lószermatracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz S. Javitásokat jutányos áron vállalok.

Ólomot bármely mennyiségben vesz Könyvnyomda, Piac-u. 59.

Vasabrones, használt, bármely mennyiségben kapható. Piac utca 59.

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-sarok. Kész hencserek raktáron.

Kereslet

Házmesternek gyermektelen házas-pár felvételük Csapó-utca 27.

Kereskedelmi végzett kezdő fiatal-embert irodai alkalmazásra keres a Török pezsgőgyár.

Tanuló 3-4 középszályt végzett, felvételt fizetéssel, Könyvnyomda, Piac-utca 59. szám.

Csinos kiszolgáló nőt fel-veszek Színházi bo-degába. Bathányi-utca 1.

Cseplőgépgarnitúrát keresek megvételre, Magyar Államvasúti gépgyár 6 HP. Cim a kiadóhivatalban.

Konvenciók kövacsot keresek szerszám-mal, aki lóvasalás-hoz értsen. Sárly István, Nyiradony.

Krumplít

díszónak valót keresek megvételre, Csillag-utca 82. szám.

Jó kézírással

biró nrinó irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Tanuló lányt felvesz fizetéssel Könyvnyomda, Piac-utca 59.

Eladás

Bor saját termelés, kiváló finom, literenként kapható, ünnepre csak 5000 K. Poroszlai-ut 53.

Méhkaptárak 3-as, 1-es kerettel felszerelve, 4 keretes mézpergető és egyéb méhészeti felszerelések eladók. Böszörményi ut 71.

Tennisz-rakett teljesen jó karban lévő és egy pár sevró csizma, 41-es, sámfától eladó. Cim a kiadóban.

Olaj, szmirnászöngy-nyrő eladó Darabos-utca 44, 5 ajtó.

Hatszemeletes luxus teakészlet, üvegtálcával eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó kitűnő karban levő kerékpár. Kossuth-utca 59. sz.

Eladó jókarban levő ke-rékpár, Csillag-u. 82

Bor sajáttermésű 7 hektó eladó Miklós-utca 21. szám.

Eladó nagyon szép villa

a város legszebb és legelőkelőbb helyén!
A Simonyi uti Országos Tanítói Arvházhoz pár lépésnyire
Sestakert - Poroszlai-ut 1. sz. alatt!
Gyönyörű helyen!

Szemben az Andaházy Sillági Intézet internátusával!

Közvetlen szomszédja egyik felől a dr. Kádár István kir. ügyész ur., - másik felől a dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár ur. nyaralója! Utána pedig a dr. Freund Jenő ügyvéd ur. szőlőtelepe következnek.

A villa épület áll négy szobás lakásból, nyitott verandával. Fűdőszoba és belső angol kőzet. A szenterem-helyiségben van a konyha, beépített sparherdell és a eselédészoba. Borospince és fászpince.

Különböféle fenyő- és parkták, díszeserjék. Termő gyümölcsfák és lugas szőlő.

A villa télen-nyáron lakható, magas, száraz, egészséges, slukaturus szobák, modern, kétszárnyú ajtók és hármás ikerablakok! Villany! Gáz! Hazi vízvezeték! Kitűnő vízi kut.

A villa nagy terme rögtön elfoglalható!
Ára hat és fél vagon buza napi ára!

Ezen villa eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik (Veres-utca 9.) Egyedül csak ott köihető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is!

Tojásfestékek

gyönyörű színekben, rendkívüli olcsó áron szereshetők be

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. • Telefon 856.

Zománcozott edények

kék és piros színben. Kátrány, aszfalt, bór és faszigetelő lemezek. Horganyozott kerítés fonatok, asok, kapák, kaszák, vörösréz permetező gépek, építvása-lások, butorvasalások legolcsóbban

Kovács Gyula vasüzletében
Piac-utca 17. szám, Bika mellett sarkon.

NEUMANN JÓZSEF

ER-KÓ

CIPÓÁRUHÁZA
PIAC-UTCA 75.

Raktáron vannak
elsőrendű uri és női cipők.
Fehér és fekete vászoncipők, Sandálok.
SZOLID ÁRAK!

SZILÁGYI LAJOS

kézimunka és műhímző vállalata
DEBRECEN, Széchenyi-utca 1.
Szőnyegfelvitő, gyapjúfonál, arany-ezüst fémfonál és egyéb kézimunka-anyagok nagyválasztékban. Gépjáour és plüssé gyors és pontos végzése.

Szabó János

elsőrangú uridivat és egyenruha-szabó szabósága egyen-, civil- és intézeti diáksapka üzeme
Püspöki palotában
a Nagytemplommal szemben van.

Buzát, rozst

természetbeni kamat mellett kölcsön vesz és kölcsön ad
AGRIKULTURA
Kereskedelmi Részvénytársaság
Egyházter 5. első emelet.
Telefon 11-18.

SÖR
frissen csapolt
AZOR
vendéglőjében
PETŐFI-TÉR 7.
Deák Fercnc-utca sarok.

Neti és havi részletfize-tés mellett készítek öltönyt és készűmöt.
Tegdes J. női és férfi szabó.
Péterfia-u. 42. sz.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad. VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zeneudvar szemben).

Nem csak hirdet, hanem árut olcsón ad

Szabó és Zengewald
Szent Anna-u. 3.
HUSVÉTRA
harisnya, keztyűk, szövetek, grenadinok megérkeztek.

Boczonádi méhészeti cikkek
kizárólagos eladása
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Kisdja: Rajdútföld Lapkiadó Vállalat.

Debrecen egyik legjobb forgalmu, 40 év óta fennálló
fűszer- és vegyes-kereskedése eladó!
Ára az összes üzleti árukkal együtt egy vagon buza napiára.
Rögtön átvehető, a kétszobás szép lakással együtt,
amelyert semmifele külön felépési díjat sem kell fizetni!
Bármilyen más üzlet céljára is alkalmas hely!
Visszavonulás miatt eladó!
Bővebb felvilágosítás nyerhető az eladás felett rendelkező NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Irodában Veres utca 9.

ORION
IZZÓLÁMPÁNÁL
NINCS JOBB

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyo ndájában Debrecen, Ferenz József-ut 59.